

มาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard Measure: SG)

มาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น เป็นมาตรการทางการค้าที่ประเทศผู้นำเข้าใช้ในการคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในที่ได้รับความเสียหาย หรือมีแนวโน้มที่จะได้รับความเสียหายจากการนำเข้าที่เพิ่มมากขึ้นมากกว่าปกติ เพื่อเปิดโอกาสให้อุตสาหกรรมภายในของประเทศดังกล่าวสามารถปรับตัวให้สามารถแข่งขันกับสินค้านำเข้าได้

การใช้มาตรการ SG ของไทย

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- ประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการกำหนดมาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น พ.ศ. 2542
- ประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการกำหนดมาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548

2. ปัจจัยสำคัญในการพิจารณาใช้มาตรการ SG

- ปริมาณการนำเข้าสินค้าเพิ่มขึ้นอย่างมาก ไม่ว่าจะเพิ่มปริมาณเพิ่มขึ้นจริง อย่างชัดเจน (Absolute Increased) หรือ ปริมาณเพิ่มขึ้นโดยเปรียบเทียบ (Relative Increased) ระหว่างปริมาณนำเข้ากับปริมาณการผลิตในประเทศ
- การนำเข้าที่เพิ่มขึ้นนั้น เป็นผลจากเหตุการณ์ที่ไม่อาจคาดการณ์ล่วงหน้าได้ (Unforeseen Development)
- การนำเข้าที่เพิ่มขึ้นนั้นก่อให้เกิดหรือคุกคามให้เกิด ‘ความเสียหายอย่างร้ายแรง’ (Serious Injury or Threat thereof) ต่ออุตสาหกรรมภายใน ทั้งนี้ ปัจจัยหลักในการพิจารณาความเสียหายได้แก่
  - อัตราและปริมาณการเพิ่มขึ้นของสินค้านำเข้า
  - การเพิ่มขึ้นของส่วนแบ่งตลาดในประเทศของสินค้านำเข้า
  - การเปลี่ยนแปลงระดับการขาย
  - การเปลี่ยนแปลงระดับการผลิต
  - การเปลี่ยนแปลงระดับการใช้กำลังการผลิต
  - การเปลี่ยนแปลงระดับกำไร/ขาดทุน
  - การเปลี่ยนแปลงระดับการจ้างงาน
  - ข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

3. ประเภทของมาตรการ Safeguards

3.1 Global Safeguards (SG) คือ

มาตรการ SG ภายใต้ความตกลงว่าด้วยมาตรการ SG ของ WTO และ Article X ของ GATT 1994 ที่ใช้บังคับกับสินค้านำเข้าจากทุกประเทศโดยไม่คำนึงถึงแหล่งที่มาของสินค้า

3.2 Bilateral Safeguards หรือ Transitional Safeguards คือ

มาตรการ SG สองฝ่ายภายใต้ความตกลงการค้าเสรี หรือความตกลงสองฝ่ายอื่นๆ ซึ่งใช้บังคับกับสินค้านำเข้าเฉพาะจากประเทศคู่ภาคี และใช้กับสินค้าที่อยู่ในรายการสินค้าลด / เลิกอากรศุลกากรระหว่างกัน

3.3 Special Safeguards (SSG) คือ

- มาตรการปกป้องพิเศษภายใต้ความตกลงเกษตรของ WTO ที่ใช้บังคับกับสินค้าเกษตรที่ผูกพันไว้กับ WTO ซึ่งนำเข้าจากทุกประเทศ
- มาตรการปกป้องพิเศษ ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีที่ใช้บังคับกับสินค้าที่มีความอ่อนไหว (sensitive) ที่ภาคี 2 ฝ่ายกำหนดร่วมกัน

4. ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ใช้มาตรการ SG คือ

4.1 อุตสาหกรรมภายในผู้ผลิตสินค้าชนิดเดียวกัน (Like product) หรือแข่งขัน โดยตรง (directly competitive) กับสินค้านำเข้าที่ถูกรับพิจารณา (product under consideration) ซึ่งมีปริมาณการผลิตเป็นสัดส่วนใหญ่ (a major proportion) ของปริมาณการผลิตรวมทั้งประเทศ โดยอาจเป็นผู้ผลิตรายใหญ่รายเดียว หรือหลายรายที่มีผลผลิตรวมกันเป็นสัดส่วนใหญ่

4.2 หน่วยงานผู้มีอำนาจในการไต่สวน (กรมการค้าต่างประเทศ) เปิดไต่สวนเอง (กรณีที่ไม่มีการยื่นคำร้องขอของอุตสาหกรรมภายในตาม 4.1) หากกรมการค้าต่างประเทศเห็นว่ามี การนำเข้าสินค้าเพิ่มขึ้น และมีหลักฐานว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมภายใน ซึ่งเป็นผลจากการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้นนั้น

5. ข้อกำหนดในการใช้มาตรการ SG

5.1 มาตรการ SG จะใช้บังคับกับสินค้านำเข้าจากทุกประเทศโดยไม่คำนึงถึงแหล่งที่มาของสินค้า ซึ่งเป็นไปตามหลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favored Nation: MFN) ยกเว้นมาตรการ Bilateral SG และ Special SG ภายใต้การค้าเสรี จะใช้บังคับเฉพาะสินค้านำเข้าจากประเทศคู่ภาคี

5.2 ให้ใช้มาตรการ SG เท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันหรือบำบัดความเสียหาย และเพื่อให้ อุตสาหกรรมภายในมีระยะเวลาในการปรับตัว

5.3 เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามข้อ 5.2 อุตสาหกรรมภายในที่ยื่นคำร้องขอให้ไต่สวน ต้องทำแผนการปรับตัวขึ้นต่อกรมการค้าต่างประเทศภายในกำหนด 3 เดือนนับแต่วันประกาศใช้มาตรการ SG

5.4 มาตรการ Global SG มีข้อยกเว้นว่าไม่ให้ใช้มาตรการ Global SG กับสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศกำลังพัฒนา ตราบเท่าที่ส่วนแบ่งการนำเข้าจากประเทศนั้น ไม่เกินร้อยละ 3 ของปริมาณการนำเข้าสินค้านั้น โดยรวม แต่ทั้งนี้สินค้าที่นำเข้าจากประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายที่มีส่วนแบ่งการนำเข้าไม่เกินร้อยละ 3 นั้น รวมกันแล้วต้องไม่เกินร้อยละ 9 ของปริมาณการนำเข้าสินค้านั้น โดยรวม

6. รูปแบบและระยะเวลาในการบังคับใช้มาตรการ SG

6.1 มาตรการปกป้องชั่วคราว (Provisional Measure)

หากพิจารณาในเบื้องต้นพบว่า การนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้นได้ก่อให้เกิดความเสียหายและเป็นสถานการณ์วิกฤต ซึ่งหากดำเนินการล่าช้าจะก่อให้เกิดผลเสียหาย ยากต่อการแก้ไข ประเทศผู้ใช้มาตรการสามารถใช้มาตรการปกป้องชั่วคราวได้ โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- มาตรการที่ใช้ควรอยู่ในรูปของการเพิ่มอากรขาเข้า เพื่อให้ง่ายต่อการคืนในกรณีที่ไต่สวนแล้วไม่พบความเสียหาย
- ระยะเวลาที่ใช้ต้องไม่เกิน 200 วัน
- หากผลการไต่สวนพบว่า การนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น ไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหาย จะต้องคืนอากรที่เรียกเก็บเพิ่มให้แก่ผู้นำเข้า

6.2 มาตรการปกป้องทั่วไป (Global SG)

- สามารถดำเนินการใช้มาตรการทางภาษี หรือจำกัดปริมาณการนำเข้า
- ใช้บังคับได้ในระยะเวลาที่จำเป็น แต่ไม่เกินครั้งละ 4 ปี นับแต่วันประกาศบังคับใช้
- กรณีจำเป็น สามารถขยายระยะเวลาการใช้มาตรการ ทั้งนี้ ระยะเวลาที่บังคับใช้ทั้งหมดซึ่งรวมทั้งระยะเวลาที่บังคับใช้มาตรการชั่วคราวแล้วต้องไม่เกิน 10 ปี สำหรับประเทศกำลังพัฒนา และ 8 ปี สำหรับประเทศพัฒนาแล้ว

7. ขั้นตอนและกระบวนการใช้มาตรการ SG

- อุตสาหกรรมภายในยื่นคำร้องขอตามแบบที่กำหนดต่อกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เพื่อขอให้เปิดการไต่สวน
- กรมการค้าต่างประเทศ พิจารณาคำร้องขอว่ามีมูลหรือไม่ หากมีมูลจะประกาศเปิดการไต่สวน โดยจะต้องแจ้ง WTO เพื่อแจ้งเวียนประเทศสมาชิกทราบ และแจ้งรัฐบาลประเทศผู้ส่งออก รวมทั้งจัดตั้งแบบสอบถามให้ผู้มีส่วนได้เสีย

- กรรมการค้าต่างประเทศดำเนินการไต่สวนความเสียหาย โดยพิจารณาจากปัจจัยหลัก 8 ปัจจัยที่กล่าวไว้ข้างต้น และปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) และนำเสนอผลการไต่สวนต่อ คณะกรรมการพิจารณามาตรการปกป้อง (คปป.) เพื่อวินิจฉัย
- คปป. วินิจฉัยผลการไต่สวนและนำเสนอ รมว. พานิชย์พิจารณาเห็นชอบ
- รมว. พานิชย์พิจารณาคำวินิจฉัย หากเห็นชอบ กรรมการค้าต่างประเทศจะออกประกาศ บังคับใช้มาตรการ

การแก้ต่างเมื่อสินค้าไทยถูกประเทศคู่ค้าฟ้องภายใต้มาตรการ SG

ในกรณีที่สินค้าจากไทยถูกประเทศคู่ค้าไต่สวนเพื่อใช้มาตรการ SG กรรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งด้านไต่สวนประเทศคู่ค้าและแก้ต่างเมื่อถูกประเทศคู่ค้าไต่สวน จะร่วมกับผู้ส่งออกและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการแก้ต่าง และยกประเด็นต่อสู้ตามกระบวนการในแต่ละขั้นตอนของการไต่สวน

1. การดำเนินการของประเทศที่ฟ้องสินค้าไทย

- 1.1 แจ้งประกาศเปิดไต่สวนพร้อมเหตุผลในการเปิดต่อ WTO เพื่อให้เวียนประเทศสมาชิกทราบ
- 1.2 มีหนังสือแจ้งการเปิดไต่สวนและแบบสอบถามมายังผู้ผลิต / ผู้ส่งออก (ที่ทราบ) โดยตรง
- 1.3 มีหนังสือแจ้งการเปิดไต่สวนไปยังสถานทูตไทยประจำประเทศที่เปิดไต่สวน

2. การแก้ต่างของผู้ส่งออก / ผู้ผลิต

- 2.1 ประสานกรรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เพื่อบรรเทาหรือกำหนดกลยุทธ์ในการแก้ต่าง / ต่อสู้
- 2.2 รวบรวมข้อมูลปริมาณการส่งออกและข้อมูลการนำเข้าสินค้าที่ถูกฟ้องของประเทศที่เปิดไต่สวนในเวลา 3-5 ปี (ตามระยะเวลาของข้อมูลที่ใช้ในการไต่สวน) เพื่อตรวจสอบว่าสินค้าไทยที่ถูกฟ้อง อยู่ในข่ายได้รับการยกเว้นจากการใช้มาตรการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่
- 2.3 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตอบแบบสอบถาม และเตรียมบุคลากรในการตอบแบบสอบถามดังกล่าว
- 2.4 ผนวกรวมกรอบเวลาในการตอบแบบสอบถาม และการเข้าร่วมให้ข้อคิดเห็น เพื่อให้ทันระยะเวลาที่กำหนด